

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

Sonará cada dissapte, si té vent à sa flauta, per dos cèntims.

LA SANCH.

I.

¡Fòra barret! Demá es sa gran diada. Demá es sa gran festa. Demá es qui creuen en tot y es qui no creuen en res; es qui duguèren barretina de llana vermeya y es qui duyen barretina de seda negra, es mariné de clotell amb daus y es pajés de mans *acalapotades*; sa se'nhora y sa criada; es *mosson* y es titulat, s' homo de conexement y es retgido, tots van à ajonoyarse devant s' antiga figura que reb adoració à l' iglesia de l' Hospital.

No sé si es per sa situació providencial de sa capella de LA SANCH, enclavada entre sa Loquería, l' Hospital y la Misericordia, que vénen à essè tres hospitals, es de s' enteniment, es des còs y es de sa bossa; que pareix, y més en tal dia de bon dematí, que hi reina sa verdadera igualdat social. És toldo llistat ombrejant es pati, s' aroma de sa murta escampada, es renou d' entonpèus, es moviment des ventays, que vists sense mirarlos, parexen un esbart de papayones pintades, sa fresqueta des matí, es saludos carinosos des *cigiteños*, que trèuen es *traque* de llista y es *panamá* nous, à ses atletes que també trèuen es vestit nou d' escambray amb escotadura cuadrada; tot axò fá que en aquell pati posat entre el bé y el mal, entre es qui pateixen y es qui esperan, com un terré neutral entre Déu y el *mon*, s' hi passetx un pòch ufanosa sa *carn* y no deix de ferhí qualque passada el *dimoni*.

A dins l' iglesia es altra còsa. Es llums à forfolons devant sa figura adornada amb sa túnica milló entre ses millós, es *miracles* espolsats, la gent atropellantse per pujá à *adorá*, es remugament de tantes veus sortides, unes des cò, altres de sa boca, totes des llabis, fá qu' un se senti comogut devant tanta fè per creure, tanta esperansa per resá y tanta caritat per pagá la festa. Tot lo que se puga dí per expressá s' universalitat mallorquina de sa devoció à LA SANCH, es pòch. Demunt ses voreres

d' aquella pica d' aygo beneyta s' hi posan com à palomes que van à beure d' estiu à un cocó, mans blancas just la néu; mans enclitanades amb nuus, que parexen de *bambú*; mans amb ses ungles gastades demunt es máneg d' una eyna; mans que per no pèdre es costum, dexan cinch regates à n' es mármol; y mans que si no fan s' aygo sanguinosa, es perque no la tocan, ¡tanta sanch duen entre carn y unglá, aplegada graponetjant dins ses entrañes des germá pro-hisme!

A n' aquesta terra, sa gent més descreguda creu en LA SANCH. Es qui dexan sa cuyera à n' es colegi d' es carré de Sant Miquel, ò fan estudis per anarse à graduá à Ceuta, se cuydan molt bé de ferli part de ses séues economies; es mariners honrats qu' arriban de viatge amb sos cabeyss lluent, amb sa saladina des darré còp de mar, si no hi van en *pelegrí* descalsos y carregats de cadenes, s' hi presentan amb sa dòna y es *gavinsons* à darli gracies per s' arribada; y de ses sacerdotises de Venus no'n poren dí qu' encengan un llum à Déu y s' altre à n' el dimoni, perque à ca-séua tenen un llantó devant s' estampa, y à sa capella posan un ciri devant sa figura de LA SANCH.

LA SANCH aquí heu abriga tot, y per axò aquells infants que no son de nigú perque poren essè de tothom, se diuen que son de LA SANCH. LA SANCH, després de tot, té bones espalles.

* *

Dins pòch temps hem vist caure institucions que parexian etèrnes, homos que parexian segús, dinasties qu' estavan arrelades. Unes idèes han adefegat altres idèes, uns principis han desacreditat altres principis; tot se muda, se crivella ò s' esbravayex, pero LA SANCH sempre es LA SANCH. Jò conech homo que se diu *llibre pensador*, que vòl que l' entèrrin à s' hortet d' es cementèri, però amb una estampa de LA SANCH à dins es baul. He sentit negá à Déu, insultá ets Sants, calumniá à persones respectables, devant un homo que deya qu' axò *no li alsava es ventrey*; però à n' es mateix l' he vist *ompli sa*

cara de dits à un curro forasté que posá sa llengo demunt LA SANCH. He sentit una definició tan original per esplicá aquesta devoció, que no puch passá sense dir-la. La *Poríssima*, deya aquest, (qu' era un sabateró passat per aygordent) es la Sanch des *Señorio*; *El Còrpus*, es la Sanch de sa *gent de ploma y arpa*; y LA SANCH, es la Sanch de *tuthòm*.

II.

Havía fet propòsit de no remoure òssos mòrts. Volía aclucá ets uys devant ses ombres respectables que en anomená LA SANCH se presentan devant la vista; però no pòt essè; no puch dexá de rendirlos amb ma pòbre ploma el grat homenatge de sa meua admiració y de sa meua enveja.

¿Que s' han fet, ahont son, qui sustitueix aquells homos de ca-seua, menestrals honrats que formavan sa disolta prohomonía de LA SANCH? Jò no conech s' historia d' es séus servicis; no m' importa conexe ses interioritats d' una asociació à sa qu' amb el temps confiava pertaïne, pero sé que sa processó d' es dijous Sant ha perdut tot lo que tenia de *edificant*, densá qu' ells hey faltan, encara que hi vajan es *bomberos*, que casi tots son *manobres*.

Recordaulos; sèrios, ben plantats, rebassuts ò estirats de cames, tots tayats amb un patró, lo que prova que ja venian à n' el mon predestinats à tan alt *destino*, amb sa satisfacció des séu cárrech pintada à sa cara; amb patilles retayades, amb sa part baixa de sa fisonomia y es clotell més sá qu' un gra d' ay, afeytats de fresch, amb gotes de suor suplint sa granadura des pels, barret de seda negra amb so borlí tirat en darrera, panxeta al ayre, panxeta verge continguda amb sa percinta de plata, neta com sa conciencia des qui la duyan; amb ses cinch llagues repolsades demunt s' escut *de la casa* servint de blindatge à n' aquells llombrigols qu' honravan sa tant desitjada *vesta*, que parexia mes negre baix d' aquells colls enmidonats y blancs com la tefa de la neu.

Tota Mallorca sap lo gelosos qu' eran

per sa seua germandat, y lo que costava arribá à ocupá un lloch buydat per la mort. No som fort amb etimologies, pero sé cèrt qu' es nom de *vestas* amb qu' es poble los conexia, venia dret en candela de ses sacerdotises de *Vesta*, de ses *Vestals*, sacerdotises romanes, que se cuydaven d'afegí estellicons à sa flama que cremava nit y dia demunt s'altá de sa *Diosa*. Y segurament deuen aquest nom à n' es rigor per ses faltes possibles; y si aquelles verges feyan morir *emparedades* à ses que descuydavan ses seues obligacions, ells, segons deya sa veu pública, haurian fet morir *envi-driat* à n' es qui no hagués estat homo per complí amb ses dolces costums y ardents adoracions à ne que s'entregavan aquells benemèrits devots, que dexavan ses feynes moguts p' el desitx de cultivá sa viña del Señor, inflamats amb lo pur amor de l'esperit deví.

Ells.... però no acabarí may si hagués de parlar de totes ses seues qualitats y fer mèrit de tots es qu' els adornavan. Parlant d'ells he dexat de parlar de LA SANCH, encara que ben mirat tot vé à esser hù, perque entre LA SANCH y ells no hey havia pá partit. LA SANCH era per ells una especie de germá majó fet de lleñam, que encara que enclavat à dins es séu ninxo, los tenia á son servici y per sa séua honra y gloria trabayavan com á negres. Ells feyan sa cera y demés substancies destinades à cremá, bé fos à dins sa santa capella, be fos á dins ses devotes entrañes que amb tant d'ardor la cuydavan. He dit que no acabaria may, y seria vé. Tirem sa capa demunt es qu' han caygut.

III.

Es tant y tant lo que hey ha que di sobre ses formes que entre se generalitat pren sa devoció à LA SANCH, que no es possible parlarne. A dins moltes families, LA SANCH es es pèrn de sa moralitat y de ses bones costums à sa seua manera. Com una petita mostra, entre mil qu' en poria presentá, acabaré aquest article recordant paraula per paraula una conversa que l'any passat vatx sentí, tenguda entre un municipal retirat y un mariné amb pelatje de vey marí.

Son les sèt des matí de sa diada de la Sanch: s'ex-municipal dona sa má à n' es majoret, nin de set anys, xato, ben enmidonat y manejan una vergueta amb pom com á de plata. Es mariné pren aygo beneyta, ne doná à n' es companeros, después d'esquitá tothom de quatre passes voltant, y surten de l'iglesia.

MARINÉ.—¿Qu' hey há, Toni? ¿Axò que ja 's téu?

EX-MUNICIPAL.—Nat à ca-meua, cosí 'n Tèm: (à s'atlot) digues criat vostro.

M.—Xel aná: ¿no veus que s'atlot no está llatí?

EX.—¿Ca *hombre!* es que no dú més ideá que s'estampa qu' he promés que

li compraria à sa taula. Avuy hem esclatat sa lledriola y vuy complí sa paraula. Ell ja ho sab: mentres me crega, no li faltarà res. Ara ja té missa, més tart vendrà à la festa y en haver dinat tornarem.

M.—Axò es encaminá bé s'atlot.

EX.—Ja 's de rahó!! Ja fa dos anys qu' es caparutxa, vatx gastá sèt pessetes amb una llenterna de martiris, y sa mare, ella, li dexa es mocadó de nipis que 's cuñat li enviá de Filipinas, y li dona una pesseta en pesa, sense contá sa cera, per comprá confits, perque s'atlot puga quedá bé.

M.—Axò es encaminá s'atlot conforme.

(Compran s'estampa, y prenen cap à sa costa).

EX.—Y mira que'n el dia d'avuy puja un jovent!! no hey ha cristiandat, ni relligió, ni res nat del mon; tot son cassinos, sociadats, *quedemis* y altres herbes. Si aquest pren aquest rumho, li rompré una espatlla.

M.—Y bé que farás; m'agrades perque encaminas bé s'atlot.

EX.—Cada diumenje y festa m'agrada doná es recreo à n' es còs. Si hey ha toros, toros; si hey ha tancats, tancats; Si hey ha reñidero, reñidero; si hey ha titeres, titeres; si no hey ha res d'axò, cap à ses Enramades à fé quatre *tutis* y heure mitx aumut; pero es remato, s'atlot ja ho sap: cap à LA SANCH.

M.—M'agrades. Axò es es tocá natural, y encamina's be s'atlot; y mira que sa capella está à punt de pastora mia, dona les dotze y pareix una copeta d'or.

EX.—Com de *facto* no hi manca res, y mira que n' hi va de *gernació!*

M.—*Hombre*, axò es de cada any: una que en no essè ò moro, ò heretje, ò *lluterá* ¿qui es que no va á LA SANCH tal dia com 'vuy?

EX.—*Sa meua* ja se deu cremá, y axò si, lo qu' es ella porá essè tan *repropi* com vulgas, pero cada dilluns hora baxa heu dexa tot per aná à LA SANCH amb aquest. Cada vegada li mostra sa robeta penjada per *miracle*; perque, com aquest treya es barram, el tenguerem ara badaya ara no badaya...

M.—Jò també hey estich mapat à un *miracle* à l'oli, que está à l'esquerra com pujam: vatx caure à la mar, y si no 's per LA SANCH, es taurons haurian sopat de *quèrn* catalinera. Jo pens que com més vá, més devoció té; ni republicans, ni federals, ni *crups*, ni heretjes, ni protestants, ni ningú l'han poguda descreditá.

EX.—Ja 's de rahó! mira cuants d'an's hey ha hagut *vestas!*...

M.—Jò t'ho dich, ni rey, ni general, ni *birbe* es capás à descreditarla.

EX.—¿Lo més hò de fé del mon...

M. (*badant ets uys*)—¿Rebenta, *hombre!*

EX.—Que la dugan à la Sala!...

No vatx sentí res mes, perque s'entraren à sa taverna de ca'n Moreno.

PAU DE LA PAU.

¡ALA QUI HI POSA!

Jò no més pòs à una rifa,
Entre tantes còm n' hi há;
Sa de *La Misericordia*
Que la puch veure rifa.

Bé es vé qu' he tengut per ella
Es butxacó sempre ubèrt,
Y may he arribat à treure
Ni es cent duros ni un cubèrt.

Però jò ¡fòrt y no 't mògues!
Cerch es venturós billet
Comprantlo cada vegada
A n' aquell bon homonet
Que per carrés y per places
Va cridant coxèu, coxèu:

¡Ala qui hi posa,
Que demá se trèu!

¡Que de coxos se passetjan
Oferint la bona sòrt!
Y si bé ningú l'alcança,
Mal de molts es bon conhòrt.

Tothom futx de fam y feyna
Somiant un capital:
Y alimenta sa quimera
Fins es dia de Nadal.

Tot se rifa vuy en dia:
¿Qui 'n vol un? ¿Qui vol billet?
De gitanos y d'*alagues*
Que s'encantan n' hi ha esplet.
¿Per dos cèntims *L' Ignoranciá!*
Cavallés: es gat diu mèu.

¡Ala qui hi posa
Que demá se trèu!

Quant les vetx tan enlestides
Com si anassin à n' es ball,
Que me fan sa torniola
Born amunt y Born avall;

Que com unes setrieres
Va sa mare sempre en mitx,
Una fia à cada banda,
Fent reclam des seu trapitx;

Y siant y fent orsades,
Y mirant de coua d'uy,
Sembla que sa *sogra* diga:
Aquest vuy, aquest no vuy:

Polls, ¡alerta à sa milana
Que du visch à s'entompèu!

¡Ala qui hi posa
Que demá se trèu!

—Un empleo es lo que 'm manca,
Señó batle, pens'en mi;
Jò som vago, y per més señas
No sé escriure ni lleri.

—Señó batle 'm preferesca,
Jò seré molt bon atlot;
Vosté sab que ha quatre mesos
Des séu fiy som es didot.

—Señó batle, jò en quesvuya
Sempre he estat un criat séu;
O per punxa ò per sereno
Me col-loch, per mor de Déu.—

Y ¡Callaul contesta es batle,
Que ningú à mi me sostrèu...
¡Ala qui hi pòsa
Que demà se trèu!

¡La véreu desconsolada
Quant se mori es seu señó?
Ara ja li ha fuyt sa pena
Y ja surt à n' es balcó.
Ja s' en va tota compòsta;
Axò sí, no vá à n' es Bòrn
Ni à la Rambla. Lo qu' es ella
Per costum sopa dejorn,
Y amb la fresca à sa murada
S' en hi vá còm ha sopat.
¡Ves que tal! ¡Còm la se miran
Es señós de mitja edad!.....
La pobreta à n' aquella hòra
A lo manco se distrèu.
¡Ala qui hi pòsa
Que demà se trèu!

¡Veys aquell armat de lentes
Fátuo y tot embalsamat?
Ni ofici ni benefici
Es seus pares li han dexat.
Tot lo dia mòstra ets ayres
Fent de curro y de señó,
Esperant fé sa conquista
¿D' una al-lota? ¡D' un serró!
Ell debades fá la ronsa
Per passetjos y salons:
Ses al-lòtes ja 'l conexen
Y ¡allé van carabassons!
Cridauli que anit passada
S' en ha duyt es qui fa deù.
¡Ala qui hi pòsa
Que demà se trèu!

Si li feys una consulta
Sempre vos darà rahó;
Ell s' enten de plets y deutes
Y sab fé de correldó.
Qualsevól tango manetja,
Sempre s' ho fa vení bé;
Però ¿sabeu còm engrexa?
Quant es perito tercé.
Llavó polsa es dos contraris
Y fa es conte tot seguit;
Qui unta més ses corriòles
Sòl essé es més preferit....
Ja no 'n susa de pillada
D' ensà que mori en Morèu.
¡Ala qui hi pòsa
Que demà se trèu!

Ja hu veys si n' hi ha de jóyes
Y d' alagues per rifa:
Es missé rifa sa maña,
Y sa ploma un escrivá.
S' honra y sa vergonha rifa
Un casat que vá perdut;
Rifan bóna fe es marxandos
Y es barbès rifan salut.
Tot se rifa 'vuy en dia,
Y qui trèu venturós es.
¡Per dos cèntims L' IGNORANCIA,
Que hu diu tot y no sab res!
Qui no té billet que hu diga;
N' hi darem pes mateix prèu.
¡Ala qui hi pòsa
Que demà se trèu!

F. y O.

XEREMIADES.

Axò era y no era, una pagesa amb un gran còvo de verdura demunt es cap, y un pòbre carreté, pegant singlades à n' es mul que per fòrsa vòl ensumá en terra, just devant s' *Infelato* d' una pòrta de Ciutat.

—¡Arriiii! mal... (*lo acostumat*;) si ell tu en tenguessis tantes ganes còm jò d' aturarte devant aquest xibiu. ¡Que cada pich que pas s' en hajin de dú estella!

—¿Germá, que vos han poñit?

—¡Y ben rede-puñit! ell sempre es lo mateix: còm s' han causat pròu de buriná amb quatre ò cinch punxentos, llavó los cau una rebassa en terra y.... jò que m' he de fé dolent? y son capassos de volé que buyt sa carretada!

—Fiet, que no hu sabeu? sa *madroña*, ahí, me demaná un grell, y jò tenia ganes de donarli una seba. Carbó, verdura y lleña y qualque ratx de ví; axò no hu fan per mal; ells heu demanan....

—¡Ja estam, que no es robá! però un hòmo, si 'ls ho dona.... creysme que casi es per la fòrsa. ¡Arriiii!

* *

—Juan-Ayna, y ¿ahont vás?

—Fieta; hem posat taverna.

—¿Si?

—Fia meua, à s' Hostalet; es meu, ja sabs que sempre es estat d' axò, y are, fa dos anys, va prendre un trast, y à pòch à pòch hem fet ses cases; *avinahi*, pareix una ciutat; ¿sabs que s' hi ha mudat de gent! Y còm tenim sa *proporció* des camí des *carril*; fieta, son dues passes. Bé es vé qu' hey han posat una barrera, però ets hòmos botan, y nòltros amb sos infants, esperam ses hòres que es tren passa, còm estan ubèrtes.

—Y, que teniu despatx?

—Fieta, à n' es principi, còm eram tots sòls... emperò ara tothòm n' ha posada y, la veritat: trèu pòch. Adios, que sent siulá es carril, y no fos còsa que tancassin abans d' arribarhi.

—Adios, Juan-Ayna, ja vendré à veure.

—Vina per mitx des carril y no t' perdás.

—No tengas ansia.

L' IGNORANCIA té una noticia redactada que diu:

«Es tren n.º tants, dia tants, vá passá per demunt una dòna que se dirigia à s' Hostalet.»

Déu vulga que no l' hajam d' estampá aviat.

* *

Es bergantells que repartexen L' IGNORANCIA no tenen conexement, y no reparan à qui envèsten.

Feyan rotlet dins es Bòrn un grapat de *padastres de la Patria*, acreditats, y à lo milló de sa seva conversa, que devia ser molt repelencia, un crit de ¡L' IGNORANCI! y sa mòstra d' uns quants exemplars, los vá fé fer una arrufada de nás y una carussa, que parexia còm si heu haguessen prèu per falconada.

Lo pitjó vá essé qu' ab un instant se repetí sa funció tres ò quatre pichs.

Sa vèrba era ben innocent...

* *

Dotzenes de vegades hem sentit que-xarse es nòstros potecaris, de que despatxan pòch; de que hey ha *peste de salut*, y de que no pòren pus amb tants de xarops, píndoles, pastilles y botelletes forasteres, que 'u curan tot.

Vaja, se conex que molts d' ells son *des nòstros*, perque sino, ja haurían inventat una mala fi de medicaments y específichs que los haurían fet sa barba d' òr.

Exempli gratia: Atesa sa gran aceptació que té sa *Benzina aromatisada* per llevá taques à sa ròba, ¿perque no preparan una *Benzina psicológica*, per llevá taques à sa consciencia?

¿Qui los ha dit que hi perdèssen des-tilant un *aygo de mató grins*, destinada especialment à n' es cap de ses atlòtes joves?

¿Y un calmant de *viva-la-trampa* per fé espasá ets acubaments que sòl ocasioná una *sindineritis* crònica?

¿Y un axaròp *bi-digestiu*, per tots aquells hòmos de bé que tenen girat es ventrey de sentí parlá à la descosida, ò que no pòren pahí tants de buñòls còm se fan arreu, arreu avuy en dia?

¿Y unes cuyerades de cervell, per aquells fadrinets y jovensanes que ja han cumplit vint y un añ, y encara no han tret es quexal estremé?

¿Y una aygo de ferro à base de *bòn criteri*, per aquells qui patexen de fluxedat de conviccions?

No allarguem sa rondaya.

Potecaris que vos quexau, ñc vos ofengueu si vos dich que no teniu rahó.

No sobran remeys: lo que sobran son malalties; malalties que les vòlen curá amb tractaments equivocats, vòl dí, cercant empleos, frissant de cobrá bònss sòns, cercant viure esquena dreta, fént vida de burgués; ò lo qu' es tot igual, mediant s' aplicació de sangoneres.

¡Y axò no 's axò! ¿Tench rahó, potecaris?... si ò no?

* *

Un d' es Diaris que se publican en aquesta capital, parlant s' altre dia d' es solemne triduo dedicat à n' el sacratíssim Còr de Jesus à s' iglesia de Sant Felip Neri, y referintse à n' es discursos pronunciats en tant religiosa funció, deya: *No cabe mayor grandeza en ideas y sublimes pensamientos; no cabe una palabra más elocuente y persuasiva; no*

es comun hallar esa dición de brillante colorido con que el espresivo orador da forma à sus conceptos y los engasta en el alma de sus atentos oyentes...

—¡Aboca!—¿Que será massa?
—Tu 'u dirás: jò no 'l pertòch:
Però m' apareix qu' un pòch
Per hòem, en Jòrdi va à plassa.

*
**

—Ses figures de mòro enguañ, son *capasses* d' aná barato.

—¿Y perquè heu vens à dí, si se pòt sebre?

—Perque un señó, molt sabi, forasté que vá passà à Ciutat s' estiu derré, les s' empessolava per dotzenes; y diuen que d' ivèrn solia atepirse de garròves. Li agradava es dols.

—Digués qu' era un sabi de bòn past.

*
**

Hem sentit à dí qu' ets obrés de sa festa de la *Beata* han tengut enguañ una bona idea: pensan escriure à Mister Xirris, Werigut et C.º, à veure si los volen vendre es trossos des *cable* telegràfich, suposat que deuen está ben enclitanats, y los aprofitarian per atxes des cavallés qu' acompanyan es carro triunfal.

Si fan barrina, encara no los haurá anat malament de tot à n' ets inglesos.

¡No hey ha desgracia que no hey haja ventura!

*
**

—Dia 25 des més corrent estrenan una fira à Manacor.

—¡No hu sé si hi aniré! Jo he sentit à dí que posan fites per demunt es rails des carril.....

—No tenguis pò de res; tantes vegades s' han passat p' es cap ferli fé uy y no hu han conseguit.....

—Tu tens ralió; ¡bé l' han apedregat ets ciutadans y es pagesos, tots, uns més qu' ets altres!

—No farán res, mentres sia Déu es principal *accionista*.

PERE MATEU.

CORRESPONDENCIES.

Hem rebut de part de l' Exema. Diputació Provincial, un exemplar de sa *Memòria sobre l' Hospital general de les Illes Balears*; agraïm aquest obsequi.

S' autor de dit trabay, pareix mentida que sia mallorquí, pues son ben pòchs es qui passen sa vida replegant datos interessants y fentne part, per mèdi de sa premsa, à paysans y forasters.

Aquí que tot vá espay, espay, y que sòls tenim temps per pèrderlo, escriure

una *Memòria*, suposa, al manco. *entement y voluntat*.

Y L' IGNORANCIA, no pòt elogiá s' autor, perque faltaria à n' es seus principis. Si axò fos un llibrètxo per s' estil d' *Es Batle des tres Caramulls*, mos desferiam amb alabanses.

Perdón, Señó Urrèch: ja que vosté té vena y tranch per fé sa llista des lòcos que hi ha dins l' Hospital ¿no mos faria sa des lòcos que pasturan per defóra?

Paguera y Santa Ponsa li jugam que no la fá.

*
**

Señós Redactós des nou setmanari:

Tot los sia enhorabòna à *voçes Ignorancies*, qu' han tengut eya y coratje per dí la veritat en mallorquí pagés. Sa séna Revista desilustrada *ha fet fanatisme* en aquest pòble, que recòrda amb orgull havé estat es primé, despues de Palma, que doná es seu nòm a un periòdich; y axò que may ha pretengut essé una segona capital, en aquesta illa.

Déu los conservi es delit; y desde avuy, *mániguen y daspònguiquen* des seu corresponsal que s' ofereix à prende de cò es seus articles freschs y saborosos còm à figures bordissòts en rompre s' auba.

PERE BUJARRÓ.

Buja 26 de Juní de 1879.

RESPOSTA.—L' IGNORANCIA no se paga de pòrros fuyes. Si agrada, bé; y si no agrada, milló. Corresponsals no n' hem mesté tampòch; perque mos sóbra es cabal y es recapte per omplí ses planes. Y quedam entesos, fins altre orde. Déu vos conservi es tox, etc., etc.

*
**

P' es corrèu interiò de dins Ciutat mos ha arribat aquesta carta tapada:

Sr. Director de L' IGNORANCIA.

IGNORANTÍSSIM SEÑOR; Varias pollas de las que acostuman à passetjarse els horabaxes per demunt sa murada de mar, acudexen à sa vòstra supina ignorancia dient: Que puis el vòstro ignorant periòdich s' ha ocupat en combatre un dels vicis que més ofenen als nòstros oïdos, desitjarian també que digués alguna cosa respècte à sa costum indecent que tenen un bòn número de jovensans de anarsen à nadar ab sa claror des dià su debaix de dita murada de mar, y axò que bé porien bañarse en es baños que hi ha allà construits, y axí no mos veuriam privadas de dirigir es nòstros uys per aquell costat.

Si sàtisfeis es nòstro desitx, vos quedarán, ignorantíssim señor, sumament agraidas

Varias pollas.

Avuy, 25 de Juny de 1879.

RESPOSTA.—MOLT SÁBIES É IGNOCENTÍSSIMOS POLLES: Es principi de sa verdadera Sabiduría posehiu, pues sa vòstra súplica mos demòstra que temeù à Déu.

L' IGNORANCIA nòstra té moltes parts ahon atendre, *quia stultorum infinitus est numerus*, perque ets indiòts son innumerables, y casi tots fan nadá de pòrch.

Apesà d' axò, estam ben dispòsts à fé un parlament à n' es comandant de municipals, perque repás s' article 219 de ses *Ordenances* vigents (?) que diu traduit en mallorquí:

«Es dependents des municipi no permetrán que per *mera curiosidad* s' aturin hòmos allà ahont nédin dònnes, ni dònnes allà ahont nédin hòmos.»

Escriure un articlòt, heu creym temps perdut; perque ni es dependents des municipi, ni es *pollos* aludits per sa vòstra empollada y variable Honestidad el llegirian.

Y per altre part, *voçes castes Ignocencis* tampòch poden fé es ronsero per allà ahont nédan hòmos, ni per *mera curiosidad*. Ses *Ordenances* cantan ben llampant. No queda altre remey, mentres sia d' estiu, que voltá sa murada per sa part de tèrra.

Y ja que parlam de costums y d' *enseñanses* indecents; fassin favor d' advertí à ses polles y à ses indiotes que se passetjan *tan espitallades*, que L' IGNORANCIA cassa arreu, y que no dexa rés per vert, y que despues de ses flòs, vendrán ses agostenques. No res més.

La vòstra molt ilustrada y vária *Polleria* pot fé propia y regonexe per seua en tot y per tot sa nòstra supina Ignorancia.

Per encàrrech de L. D.
MOSSEN LLUCH.

ADVERTENCIES.

1.ª Hem hagut de torná estampá **1000** exemplars més des núm. **1** des nostro periòdich, que ja s' havia acabat, y encara en demanavan. Es qui no'n trobàren à ses llibrerías, poden tornarhi, si 'l volen; qu' ara ja n' hi ha.

2.ª Es depòsit general des periòdich es à ca **D. Miquel Roca**, («*Biblioteca Popular*,» en es **Born**, núm. **90**.) y amb ell s' entendrán tots es revenedós.

3.ª Feym grans rebaxes à n' es qui vulgan encarregarse de vendre es nostro periòdich per ses **Viles**.

5 JUNIOL DE 1879.

Estampa den Pere J. Gelabert.